

PROART

ZENEIPARI JELENTÉS

A ProArt - Szövetség a Szerzői Jogokért egyesület a szerzőket, előadóművészeket, hangfelvétel-előállítókat, filmelőállítókat, vizuális művészeket képviselő közös jogkezelő illetve érdekképviseleti szervezetek szövetségéként alapította az **Artisjus - Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület**, az **EJI - Előadóművészi Jogvédő Iroda**, a **FilmJus - Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete**, a **Hungart - Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület** és a **MAHASZ - Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége**.

A Szövetség létrehozatalát a szerzői jogi jogsértések számának drámai növekedése tette szükségessé, a közös jogkezelő szervezetek által képviselt jogosultak érdekeinek hatékony védelméért.

A SZÖVETSÉG CÉLJAI:

1. az érintett jogosultak művei, teljesítményei jogsértő felhasználása elleni fellépés, valamint e fellépések összehangolása;
2. valamennyi érintett jogosult érdekeinek figyelembevételével a szerzői művek, szomszédos jogi teljesítmények felhasználása jogszerűségének elősegítése;
3. a szerzői jogi jogtudatosság fokozása különösen oktatás, ismeretterjesztés, és a szerzői jog pozitív szerepét bemutató reklámok és egyéb nyilvános közlések útján;
4. olyan közös akciók, intézkedések előkészítése, végrehajtása, amelyek valamennyi érintett jogosult érdekeinek figyelembevételével elősegítik a szerzői jog által védett művészeti alkotások, teljesítmények elismerését és megismerését.

További információk:

www.proart.hu

www.zeneipar.info

RÖVIDEN A JELENTÉSRŐL

Idén jelenik meg harmadszor átfogó jelentés a magyar zeneiparról. A zene egyfelől művészet és önkifejezés, másfelől a gazdaság egyik fontos ága, amelynek társadalmi hatása is igen jelentős. A zene a társadalom szinte minden tagját érinti közvetlen vagy közvetett módon. Zenehallgatóként, előadóként, zeneszerzőként, szövegíróként, menedzserként, eseményszervezőként, valamilyen zenei szervezetnél, vagy a zenéhez kapcsolódó területen – például a turizmusban, vendéglátásban dolgozva – több millió ember kerül kapcsolatba a zenével Magyarországon napi szinten. A **Zeneipari jelentés 2018** legfontosabb célja – ahogy eddig is – hogy bemutassa ezt a színes, sokszereplős és szerteágazó iparágat, illetve annak legfontosabb területeit, történéseit és ügyeit. A korábbi évek jelentései a www.zeneipar.info oldalon elérhetőek.

A 2018. évi Zeneipari jelentést a ProArt megbízásából a Hétfa Kutatóintézet és Elemző Központ készítette. A jelentésben szereplő adatok és megállapítások forrásai elsősorban a három közös jogkezelő szervezet, az Artisjus¹, az EJI² és a Mahasz³ saját adatai, a zenehallgatókra és a zenészekre fókuszáló online kérdőívek eredményei, valamint a zeneipar különböző területein tevékenykedő szakértőkkel készített interjúk, illetve újságcikkek voltak.

¹ Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület

² Előadóművészi Jogvédő Iroda

³ Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége

1. GLOBÁLIS ZENEIPAR

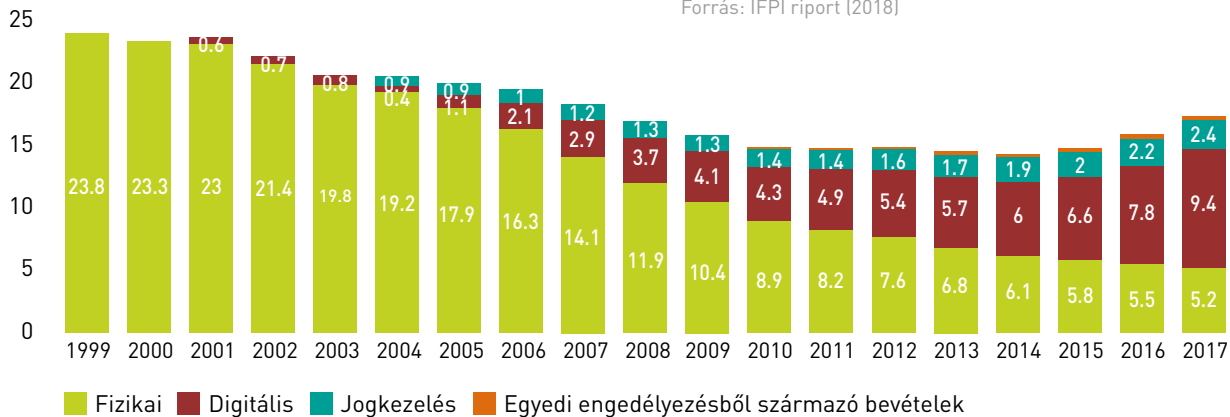

1.1 A GLOBÁLIS HANGFELVÉTEL IPARÁG

A globális hangfelvétel-iparág évről évre, egyre gyorsuló ütemben nő: 2015-ben 3,2%-ot, 2016-ban 5,9%-ot, 2017-ben már 8,1%-ot.

HANGFELVÉTEL-KIADÓK GLOBÁLIS BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA (MILLIÁRD USD)

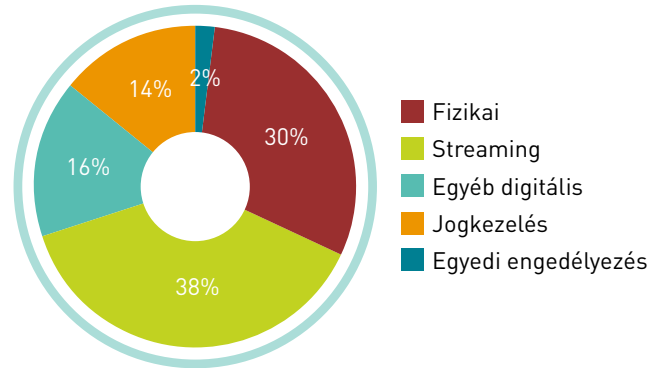
Forrás: IFPI riport (2018)

GLOBALIS HANGFELVÉTEL-IPARÁG SZEGMENSEI, 2017

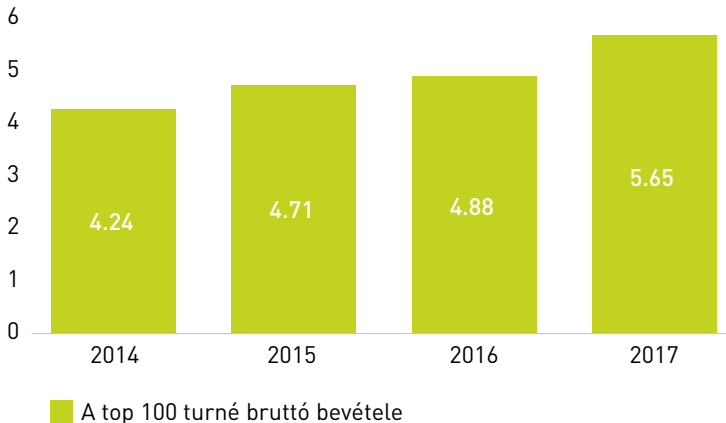
Forrás: IFPI riport (2018)

A növekedés motorja a digitális szegmens. A digitális szegmens növekedésének oka a streaming, amely az összes jövedelem 38%-áért felelős. A streaming minden régióban kétszámjegyű növekedést mutat, globálisan 41%-ot, Európában 30%-ot nőtt.

1.2 A GLOBALIS ÉLŐZENE-IPARÁG

Az élőzene-iparág is folyamatos növekedést mutatott világszerte az elmúlt években. Ennek a növekedésnek egy jó indikátora, hogy a 100 legnagyobb élőzenei turné közel 16%-kal több bevételt termelt 2017-ben. Előrejelzések szerint a globális élőzenei szektor 2018 és 2020 között átlagosan 3,3%-kal fog növekedni globálisan, 2022-ben elérve a 30,55 milliárd dollár iparági összbevételt.

GLOBALIS ZENEI TURNÉK BEVÉTELE (MILLIÁRD USD)

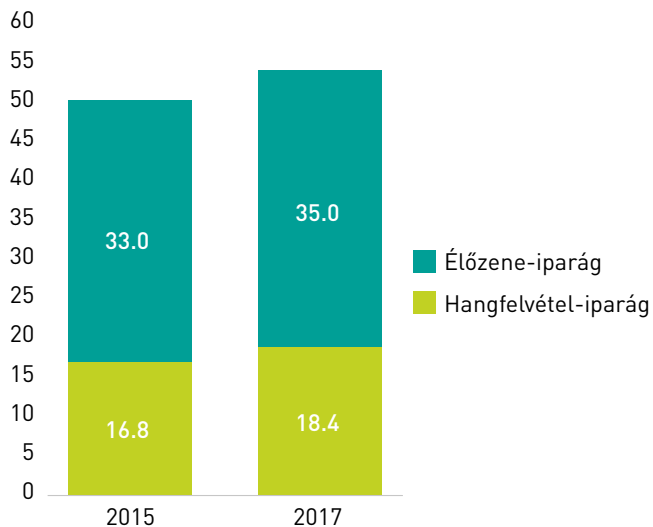
Forrás: Polstar (2018), az adott időszak 100 legnagyobb globális turnéjának adatai alapján.

2. HAZAI ZENEIPAR

2.1 A MAGYAR ZENEIPAR MÉRETE, ZENEIPAR SZÁMOKBAN

A magyar zeneipar növekedett az elmúlt években, 2017-ben becsült mérete **53.4 milliárd** forint.

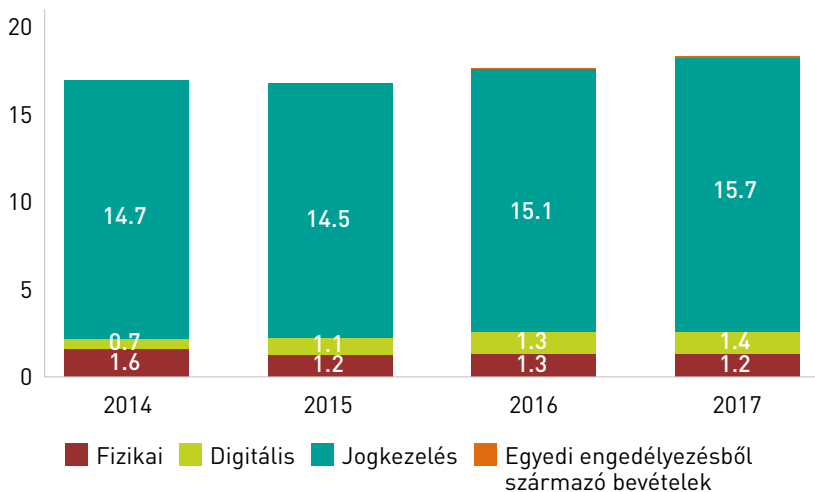

MAGYAR ZENEIPAR ALAKULÁSA (MILLIÁRD HUF)

Forrás: Artisjus, EJI, Mahasz
illetve a Hétfa saját becslései.

2.2 A HAZAI HANGFELVÉTEL-IPARÁG

A hangfelvételekből a hazai szerzők, előadók és kiadók 2017-ben **18,4 milliárd** forint bevételt realizáltak. Ez 3,6%-os növekedést jelent 2016-hoz képest, ami kicsit elmarad az előző év 5%-ától. A növekedés elsősorban a digitális értékesítésnek köszönhető (+12%). A jogkezelés összege szintén emelkedett (+4%) a fizikai értékesítés viszont a 2016-os, meglehetősen jól sikerült év után nagyjából a 2015-ös szintre esett vissza.

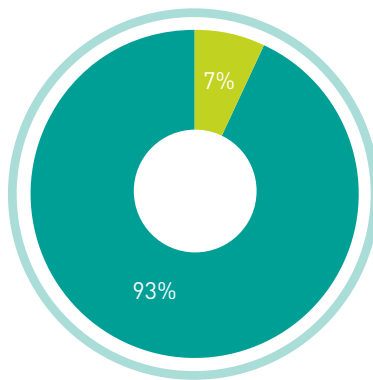

MAGYAR HANGFELVÉTEL-IPARÁG ALAKULÁSA (MILLIÁRD HUF)

Forrás: Artisjus (zene+irodalmi jogkezelés élőzenei jogdíjak nélkül), EJI (csak zenei jogkezelés), Mahasz.
Fizikai szegmens: nagykereskedelmi érték, digitális szegmens: kereskedelmi érték; Jogkezelés: felosztott jogdíjak

2.3 A HAZAI ÉLŐZENE-IPARÁG

A magyar élőzene-iparág mérete is növekedett 2015-höz képest, ami jórészt a fesztiválpiac fejlődésének köszönhető. A teljes élőzenei jövedelmi ágat **35 milliárd** forintra becsüljük, ami közel 6%-os növekedést jelent a 2015 évre vonatkozó korábbi becslésünkhöz képest.

KÖNNYŰ- ÉS KOMOLYZENEI KONCERTEK ARÁNYA

Forrás: Artisjus

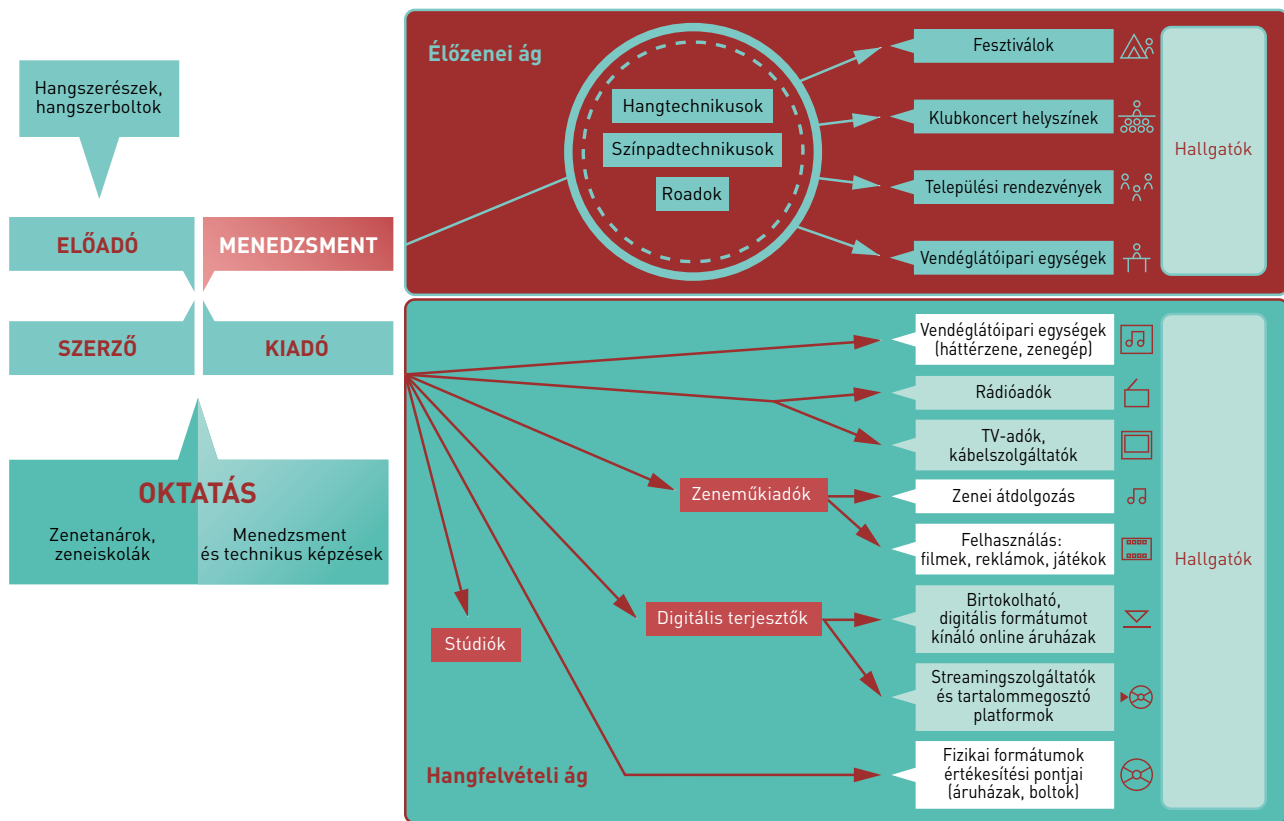
- Komolyzenei
- Könnyűzenei

3. ZENEI ÉRTÉKLÁNC

Zene létrehozása és annak a hallgatókhoz való eljuttatása - dióhéjban így lehetne összefoglalni a zeneipar működésének lényegét. Az értékteremtés továbbra is a zene szerzőitől és előadóitól indul ki, hiszen ők azok, akik megalkotják és előadásra alkalmassá teszik a megszületett zeneműveket.

AZ ÉRTÉKTEREMTÉS FOLYAMATAI A ZENEIPARBAN

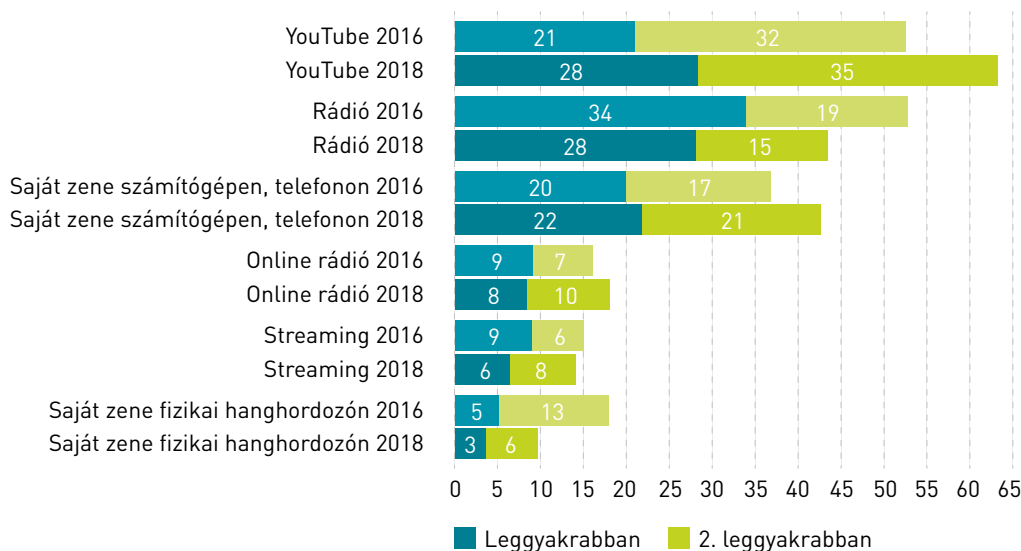
Ábra: Hétfa [2018]

4. HOGYAN HALLGATUNK ZENÉT?

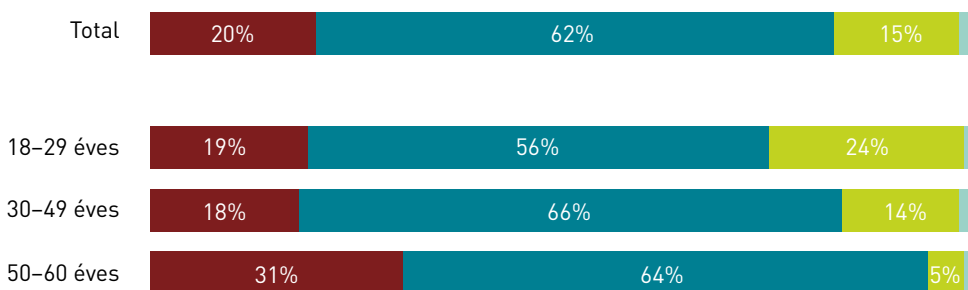
A magyar lakosság 75%-a minden nap hallgat zenét. A YouTube népszerűsége töretlenül nő, a hagyományos rádió mellé felzárkózva 2018-ban a leghallgatottabb zenei csatorna lett. A felmérés eredményei szerint (A HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ megbízásából a lakossági felmérést a GfK piackutató cég végezte 2018 májusában) a megkérdezettek 38%-a néz legalább hetente egyszer-kétszer valamilyen zenei TV-adót. A vizsgált időszakban a legnépszerűbb az MTV Hungary, ezt követi a Sláger TV, a Muzsika TV és a Petőfi TV.

Forrás:
ProArt zenehallgató
felmérés - GfK
2016: N=500,
2018: N=494.

4.1 MILYEN ZENÉT HALLGATUNK?

A zene kiválasztásánál a válaszadók túlnyomó többsége számára az újdonság varázsa, illetve az a fontos, hogy tetszen az. Hogy magyar-e a kérdéses dal vagy sem, az másodlagos szempont. Ha azonban az életkort nézzük, azt látjuk, hogy az idősebbek között van egy markáns, 31%-os csoport, aki inkább a magyar előadókat, míg a legfiatalabbak negyede kifejezetten a külföldi zenéket szereti.

ZENEHALLGATÁSNAŁ ELŐNYBEN RÉSZESÍTI-E A MAGYAR ELŐADÓKAT?

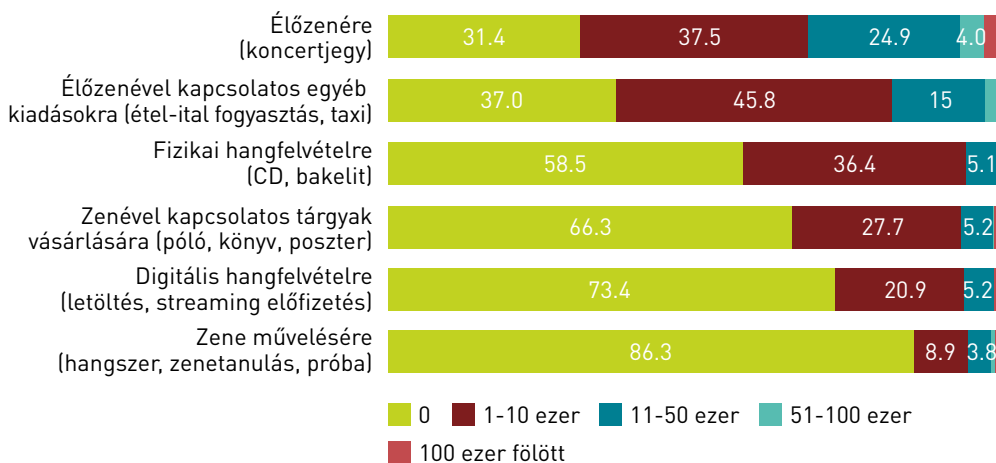
Forrás:
ProArt zenehallgató
felmérés - GfK
(2018) N=504.

■ Igen, ha lehet magyar előadókat hallgatok ■ Nem lényeges, csak az a fontos, hogy tetszen
■ Ha lehet, inkább külföldi zenét hallgatok ■ NT-NV

5. MENNYIT KÖLTÜNK ZENÉRE?

A lakosság 54%-a fizetett az élőzenei élményért legalább egyszer könnyűzenei koncertjegy vagy fesztiválbelépő formájában az elmúlt egy évben. Élőzenére tehát a társadalom jelentős része költ legalább ritkán, rendszeresen azonban csak alig több, mint ötöde. A koncertjegyet vásárló válaszadók több mint fele esetében az élőzenére közvetlenül elköltött összeg maximum 10 ezer forintos költségtétel éves szinten, egy szűk, 6%-os csoport esetében azonban az 50 ezer forintot is meghaladja.

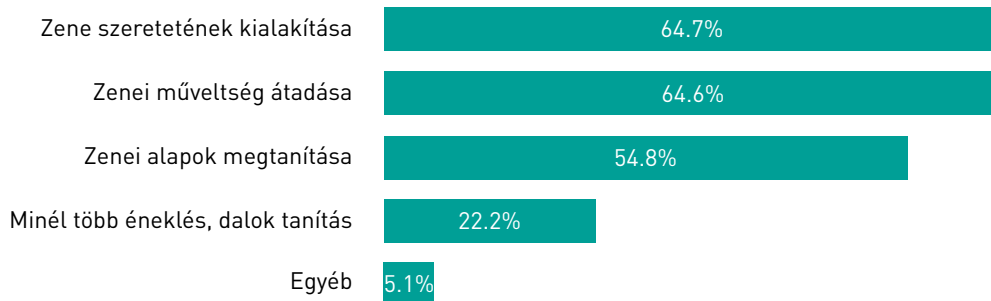
MENNYIT KÖLT AZ ALÁBBI ZENÉVEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEKRE EGY ÉVBEN?

Forrás:
ProArt zenehallgató
felmérés - GfK (2018)
N=504.

6. ZENEOKTATÁS

Felmérésünk alapján a lakosság közel 20%-a vett hangszert a kezébe az elmúlt egy évben, körülbelül felük játszik havi szinten. Az éneklés természetesen sokkal szélesebb kört érint: a válaszadók 2/3-a énekelt az elmúlt évben, közülük több mint a fele rendszeresen, hetente többször. A zene, a zenei képzés komoly érték a magyar társadalom szemében. Míg a válaszadók szülei közül csak 16% tanult hangszeren játszani, addig a válaszadók körében már 31% ez az arány, arra a kérdésre pedig, hogy „Taníttatja vagy taníttatná-e gyermekét zenére, ha lenne rá lehetősége?” 74% válaszol igennel.

ÖN SZERINT MI A SZEREPE AZ ISKOLAI ÉNEK-ZENE OKTATÁSNAK?

Forrás:
ProArt zenehallgató
felmérés - GfK (2018)
N=504.

7. A ZENEIPAR SZÍVE - A ZENÉSZEK

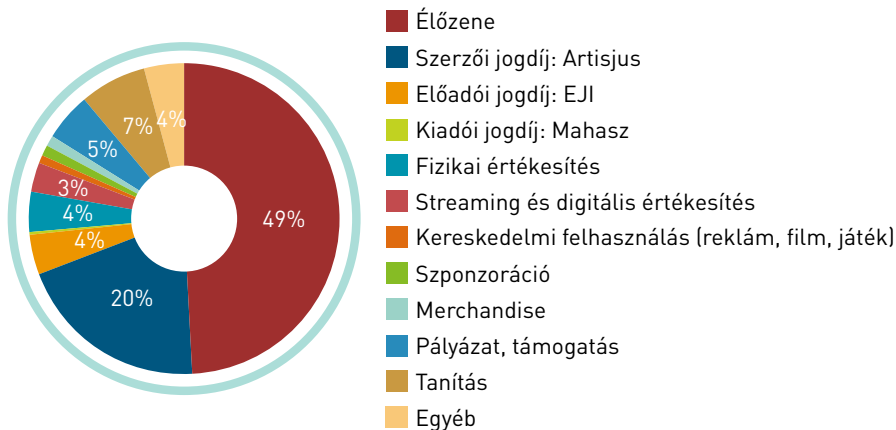

7.1 KIK A ZENÉSZEK?

A zeneipar, és ennek megfelelően jelentésünk középpontjában a zenészek állnak. Zenészek alatt a zeneszerzőket, szövegírókat és előadóművészeket értjük.

7.2 HOGYAN ÉS MIBŐL ÉLNEK A ZENÉSZEK?

A zenészek elsősorban nem a zenéből élnek meg: teljes jövedelmüknek átlagosan csupán kb 30%-a zenei jövedelem. A zenei jövedelem aránya még azoknál sem érte el az 50%-ot, akik elsősorban zenéléssel foglalkoznak. A zenészek között ugyanakkor azok vannak a legtöbben, akiknek valamilyen zenéhez nem köthető foglalkozása is van, amit az esetek kétharmadában főállásként űznek. A zenei jövedelem elsősorban koncertezésből származik: a fellépti díjak adják a zenészek zenei jövedelmének felét. Ezt követik fontosságban a közös jogkezelőktől kapott jogdíjbevételek: a szerzői jogdíjak 20%, az előadói jogdíjak 4%-ban járulnak hozzá a válaszadó zenészek jövedelméhez.

ZENEI JÖVEDELMEK MEGOSZTLÁSA (2017)

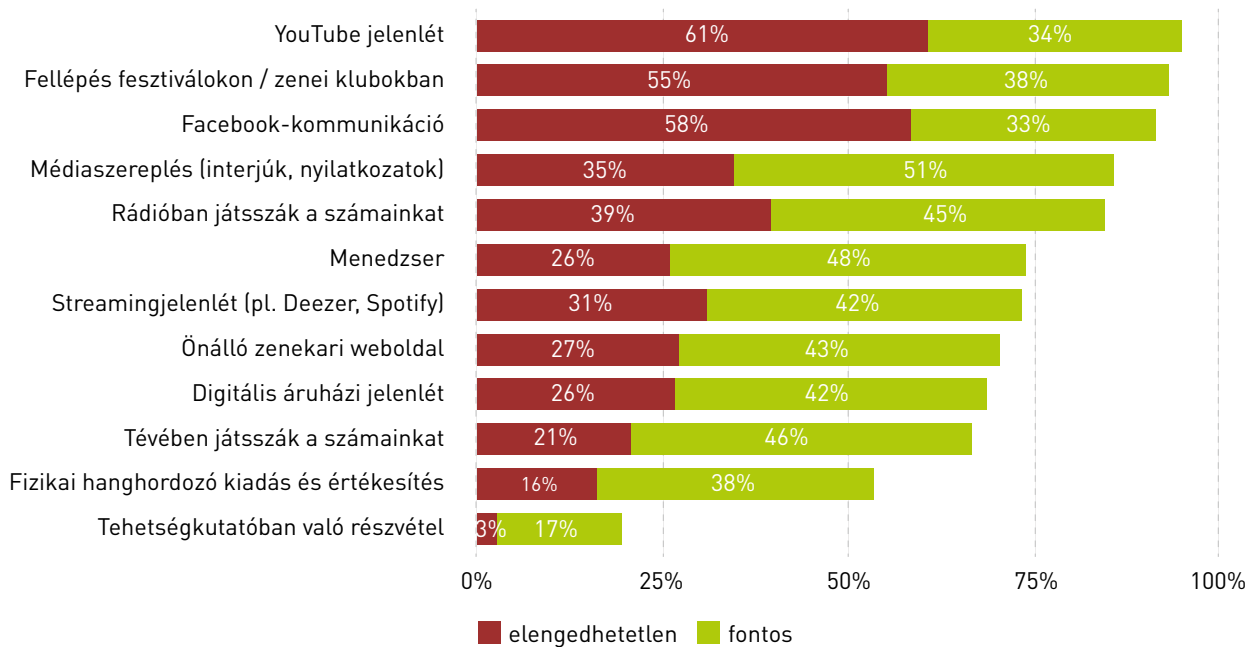
Forrás: Pro Art Zeneipari jelentés - Zenész kérdőív 2018.
A zenei tevékenységével kapcsolatos éves bevételei hogyan aránylottak egymáshoz 2017-ben? N=387.

7.3 MI KELL A SIKERHEZ?

A kérdőívünket kitöltő zenészek szerint a sikeres zenei pálya három legfontosabb összetevője a YouTube jelenlét, a Facebook kommunikáció, és a koncertezés fesztiválokon és klubokban. A rádiós jelenlét továbbra is fontos.

MI KELL A SIKERES ZENEI PÁLYÁHOZ?

Forrás: Pro Art Zeneipari jelentés
- Zenész kérdőív 2017.
Ön szerint az alábbiak mennyire fontosak egy sikeres zenei pályához: 4 válaszlehetőség elmaradhat, kevéssé fontos, fontos, elengedhetetlen. N=673.

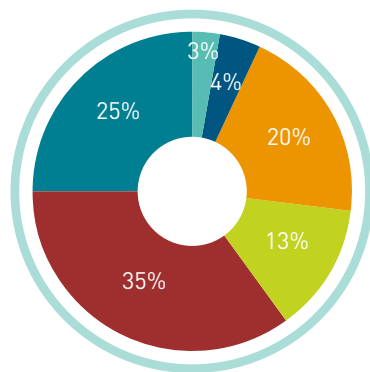

8. HANGFELVÉTELEK

8.1 HANGFELVÉTELEK LÉTREJÖTTE ÉS KIADÁSA

A zenész-kérdőívet kitöltő előadóművészek 57%-a készített albumot vagy hangfelvételt 2017-ben. Közülük 46% készített nagylemezt, 24% készített kislemezt, és 37% készített single-t. Az általunk kérdőívben megkérdezett zenészek körében a legjellemzőbb kiadási forma a szerzői kiadás, a válaszadók több, mint harmada így adta ki a hangfelvételt, további 20% magánkiadón keresztül. A válaszadók 13%-a fordult magyar hangfelvétel-kiadóhoz, a nemzetközi kiadók nem jellemző szereplők.

- Nemzetközi major (Sony, Warner, Universal)
- Nemzetközi független
- Magyar kiadó
- Magánkiadó (az együtteshez vagy a produkcióhoz köthető saját kiadó)
- Szerzői kiadás
- Egyéb (pl. nincs hivatalos megjelenés)

MILYEN KONSTRUKCIÓBAN ADTÁK KI A HANGFELVÉTELEIT? KI A HANGFELVÉTELEK JOGTULAJDONOSA?

Forrás: ProArt Zeneipari jelentés
- Zenész kérdőív 2018, N=365

8.2 VIDEÓKLIPEK

A digitális platformokon illetve a zenei TV-csatornákon való jelenléthez elengedhetetlen, hogy a hangfelvétel mellett videóklip is készüljön a szerzeményből. A kérdőívünket kitöltő zenészek 38%-a készített videóklipet valamelyik felvételéhez 2017-ben, átlagosan kettőt. Az elkészült videóklipek zöme hagyományos videóklip: A zenészek 83%-a készített hagyományos, 27%-a élő felvétel-alapú videóklipet.

Azért, hogy online jobban tudjuk terjeszteni és hirdetni a zenekart

84.9%

Hozzáad a művészi értékéhez

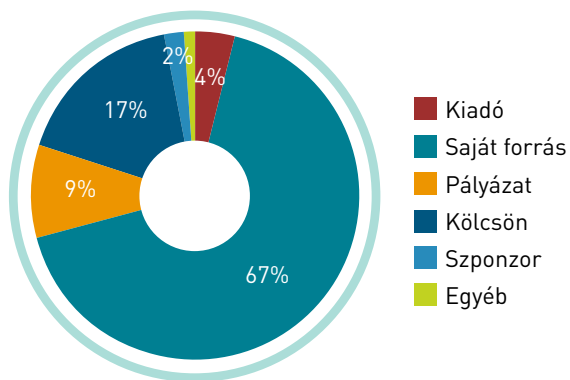
54.6%

Kell ahhoz, hogy komolyan vegyenek minket

30.8%

Egyéb

3.8%

MIÉRT KÉSZÜLT VIDEÓKLIP A HANGFELVÉTELHEZ?

Forrás: ProArt Zeneipari Jelentés
- Zenész kérdőív 2017; N=170

MIBŐL FINANSZÍROZTÁK A VIDEÓKLIP(EK) ELKÉSZTÉSÉT?

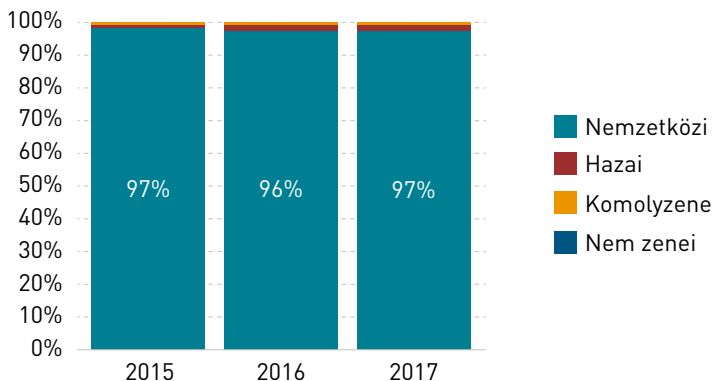
Forrás: ProArt Zeneipari Jelentés
- Zenész kérdőív 2017; N=170

8.3 FIZIKAI ÉRTÉKESÍTÉS

A fizikai értékesítés globálisan és Magyarországon is egyre inkább veszít a jelentőségéből. A CD album eladások 2015-ben és 2017-ben csökkentek nagyobb mértékben (17% illetve 18%-ot), de még mindig a fizikai értékesítés közel 70%-át adják. A hanglemez (vinyl) a globális trendekhez hasonlóan reneszánszát éli, 2017-ben már a fizikai szegmens 25%-a hanglemezek eladásából származott.

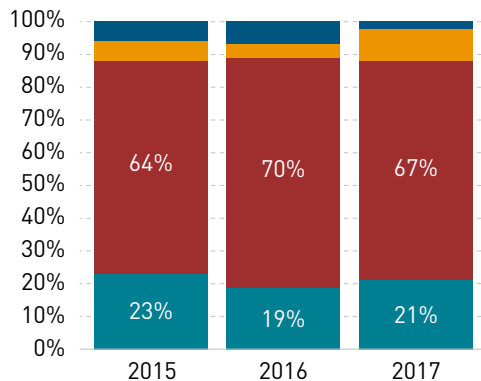
HANGLEMEZ MENNYISÉGI ÉRTÉKESÍTÉS MEGOSZLÁSA

Forrás: Mahasz, mennyiségi értékesítés (db).

CD MENNYISÉGI ÉRTÉKESÍTÉS MEGOSZLÁSA

Forrás: Mahasz, mennyiségi értékesítés (db).

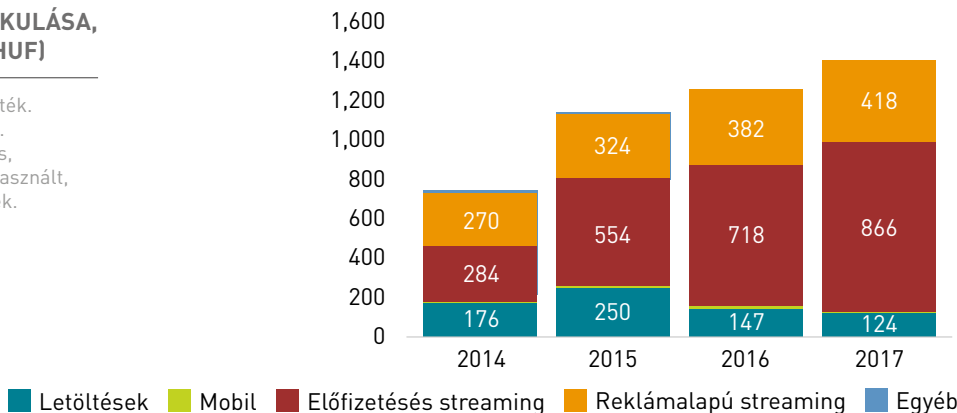

8.4 DIGITÁLIS ÉRTÉKESÍTÉS

A nemzetközi trendekhez hasonlóan a digitális szegmens Magyarországon is folyamatosan növekszik és egyre inkább domináns formája a hangfelvételek értékesítésének, hallgatásának. A bevételi adatokat alapján a digitális szegmensen belül a streamingszolgáltatások hazánkban is a legtöbb bevételt hozzák a hangfelvételi oldalon. Hangfelvételek letöltésén alapuló digitális áruházak forgalmából származó bevételek 2017-ben tovább csökkentek és már csak az összes digitális bevétel 9%-át adják.

DIGITÁLIS SZEGMENS ALAKULÁSA, MAGYARORSZÁG (MILLIÓ HUF)

Forrás: Mahasz, kereskedelmi érték.
 Mobil: csengőhang, ringback, stb.
 Egyéb: speciális zenefelhasználás, pl. weboldalak háttérzenéjéhez használt, egyedileg jogosított hangfelvételek.

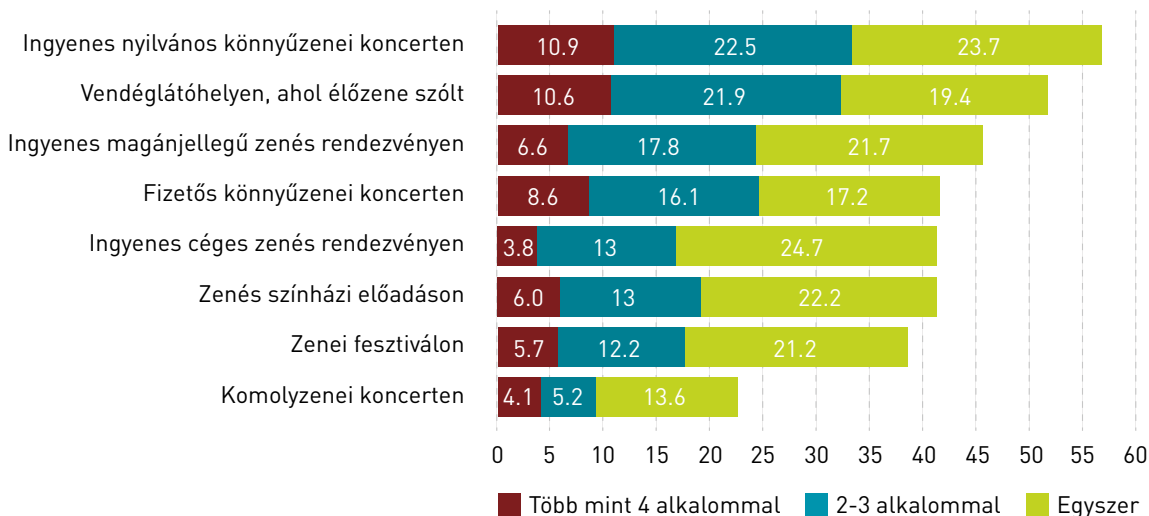
9. ÉLŐZENE

A 18-60 év közötti internetező lakosság 86%-a az elmúlt évben részt vett valamilyen élőzenés eseményen, legyen az fizetős vagy ingyenes, komoly vagy könnyűzenei, vagy akár csak egy éttermi vacsora, ahol élőzene szólt.

HÁNY ALKALOMMAL VOLT AZ ELMÚLT 12 HÓNAPBAN (%)?

Forrás: ProArt zenehallgató felmérés - GfK (2018) N=504.

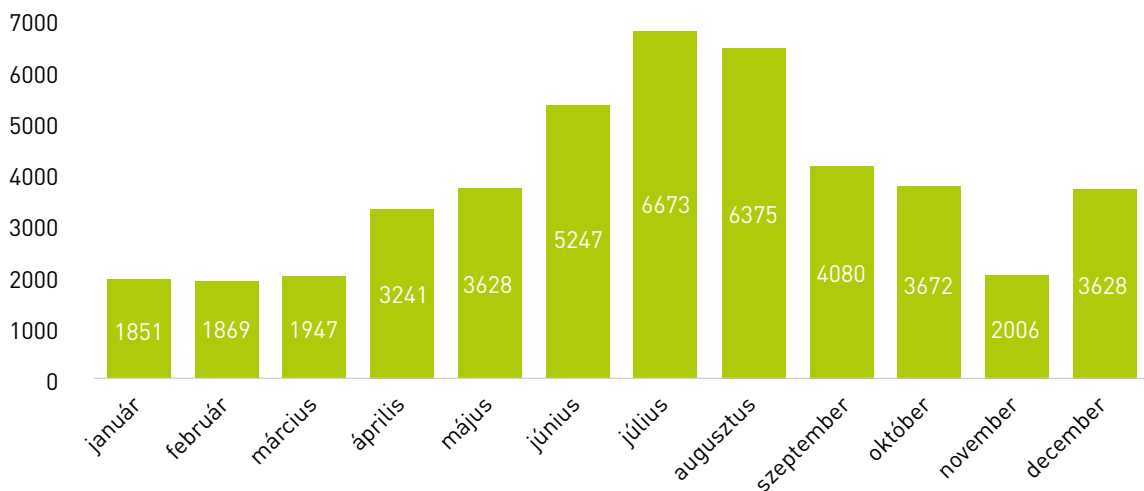

9.1 KONCERTEK

Magyarországon 2017-ben összesen több, mint **44 ezer** élő zenei fellépés volt, ennek közel harmada valamilyen fesztivál (többnapos zenés rendezvény) keretében hangzott el. Az Artisjus adatai szerint 2017-ben Magyarországon minden napra átlagosan 130 koncert jutott, ami 47 612 élőzenés fellépést jelent összesen.⁴ Ezek túlnyomó többsége, 44 217 könnyűzenei koncert volt. A könnyűzenei koncertszezon nagyjából áprilistól októberig tart. 2017-ben a két legkiemelkedőbb hónap a július és az augusztus volt, ebben az időszakban ment le az összes éves koncert 30%-a.

KONCERTEK SZÁMA HAVI BONTÁSBAN, 2017

Forrás: Artisjus

9.2 FESZTIVÁLOK

2017-ben **1041** fesztiválon **13,5 ezer** koncert hangzott el, vagyis majdnem minden 3. koncert valamilyen fesztivál keretében került megrendezésre. A fesztiválszezon körülbelül áprilistól szeptemberig tart. 2017-ben az összes fesztivál 61%-a júniusban, júliusban vagy augusztusban került megrendezésre. A fesztiválok 80%-át ingyen lehetett látogatni, ami azt jelenti, hogy az itt elhangzó koncertekért sem kellett fizetni a közönségnek. A legtöbb fesztivált Budapesten rendezték.

⁴ A jelentésben a koncertet és az élőzenés fellépést szinonimaként használjuk. Ebben az adatban csak az Artisjushoz bejelentett rendezvények vannak benne, továbbá a DJ fellépéseket, családi rendezvényeket és irodalmi esteket nem vettük itt számba. Amikor a koncertek számáról beszélünk, az az Artisjus nyilvántartásában a fellépők számát jelenti. Mivel fellépőszám a korábbi évekre nem áll rendelkezésre, összehasonlításra, a trendek bemutatására sajnos nincs lehetőség. (Az előző évek jelentéseiben a koncertek számát más adatok alapján becsültük.)

